

नेपाल राष्ट्र बैंक

बैंक तथा वित्तीय संस्था नियमन विभाग

पत्र संख्या : बै.वि.नि.वि./नीति/परिपत्र/कखग/२/०७६/७७

केन्द्रीय कार्यालय
बालूवाटार, काठमाडौं
फोन : ४४११४०७
फ्याक्स : ४४१४५५२
E-mail : <nrbbfirdppd@nrb.org.np>
Web Site : www.nrb.org.np
पोष्ट बक्स : ७३

मिति: २०७६/०४/२०

इजाजतपत्रप्राप्त बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरु,

महाशय,

यस बैंकबाट "क", "ख" र "ग" वर्गका इजाजतपत्रप्राप्त बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुलाई जारी गरिएको एकीकृत निर्देशन, २०७५ को विभिन्न इ.प्रा. निर्देशनहरुमा यसैसाथ संलग्न तालिका बमोजिम संशोधन/परिमार्जन/नयाँ व्यवस्था थप गरिएको हुँदा सोही बमोजिम गर्नु गराउनु हुन नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८ को दफा ७९ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी यो निर्देशन जारी गरिएको छ।

भवदीय,

(देवकुमार ढकाल)
कार्यकारी निर्देशक

बोधार्थ :

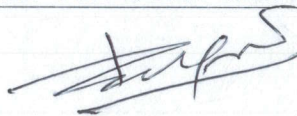
- (१) श्री नेपाल राष्ट्र बैंक, गभर्नरको कार्यालय।
- (२) श्री नेपाल राष्ट्र बैंक, डेप्युटी गभर्नरको कार्यालय।
- (३) श्री नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालय, वित्तीय क्षेत्र व्यवस्थापन तथा संस्थान समन्वय महाशाखा, सिंहदरबार।
- (४) श्री नेपाल राष्ट्र बैंक, बैंक सुपरिवेक्षण विभाग।
- (५) श्री नेपाल राष्ट्र बैंक, विकास बैंक सुपरिवेक्षण विभाग।
- (६) श्री नेपाल राष्ट्र बैंक, वित्त कम्पनी सुपरिवेक्षण विभाग।
- (७) श्री नेपाल राष्ट्र बैंक, विदेशी विनिमय व्यवस्थापन विभाग।
- (८) श्री नेपाल राष्ट्र बैंक, अनुसन्धान विभाग।
- (९) श्री नेपाल राष्ट्र बैंक, कानून महाशाखा।
- (१०) श्री नेपाल बैंकर्स संघ, सेन्ट्रल विजनेश पार्क, थापाथली।
- (११) श्री डेभलपमेण्ट बैंकर्स एसोसिएसन, अनामनगर।
- (१२) श्री नेपाल वित्तीय संस्था संघ, डिल्लीबजार।

यस बैंकबाट इजाजतपत्रप्राप्त “क”, “ख” र “ग” वर्गका बैंक तथा वित्तीय संस्थालाई जारी गरिएको एकीकृत निर्देशन, २०७५ मा गरिएको संशोधन/परिमार्जन/नयाँ व्यवस्था थप

क्र.स.	एकीकृत निर्देशन २०७५ मा भएको विद्यमान व्यवस्था	एकीकृत निर्देशन २०७५ मा गर्ने संशोधन/परिमार्जन/नयाँ थप व्यवस्था																									
१.	<p>इ.प्रा.निर्देशन नं. १ को बुँदा नं. १</p> <p>१. कायम गर्नु पर्ने न्यूनतम पुँजीकोष</p> <p>इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले आफ्नो कुल जोखिम भारत सम्पत्तिको आधारमा देहाय बमोजिम न्यूनतम पुँजीकोष अनुपात कायम गर्नु पर्नेछ ।</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">संस्था</th> <th colspan="2">जोखिम भारत सम्पत्तिको आधारमा कायम राख्नु पर्ने न्यूनतम पुँजीकोष (प्रतिशत)</th> </tr> <tr> <th>प्राथमिक पुँजी</th> <th>पुँजीकोष</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>“क” वर्ग</td> <td colspan="2">Capital Adequacy Framework, 2015 बमोजिम</td> </tr> <tr> <td>राष्ट्रियस्तरका “ख” वर्ग</td> <td colspan="2">Capital Adequacy Framework, 2007 (Updated July 2008) बमोजिम</td> </tr> <tr> <td>अन्य “ख” र “ग” वर्ग</td> <td>५.५</td> <td>११.०</td> </tr> </tbody> </table>	संस्था	जोखिम भारत सम्पत्तिको आधारमा कायम राख्नु पर्ने न्यूनतम पुँजीकोष (प्रतिशत)		प्राथमिक पुँजी	पुँजीकोष	“क” वर्ग	Capital Adequacy Framework, 2015 बमोजिम		राष्ट्रियस्तरका “ख” वर्ग	Capital Adequacy Framework, 2007 (Updated July 2008) बमोजिम		अन्य “ख” र “ग” वर्ग	५.५	११.०	<p>इ.प्रा.निर्देशन नं. १ को बुँदा नं. १ मा संशोधन गरिएको छ ।</p> <p>१. कायम गर्नु पर्ने न्यूनतम पुँजीकोष</p> <p>इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले आफ्नो कुल जोखिम भारत सम्पत्तिको आधारमा देहाय बमोजिम न्यूनतम पुँजीकोष अनुपात कायम गर्नु पर्नेछ ।</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">संस्था</th> <th colspan="2">जोखिम भारत सम्पत्तिको आधारमा कायम राख्नु पर्ने न्यूनतम पुँजीकोष (प्रतिशत)</th> </tr> <tr> <th>प्राथमिक पुँजी</th> <th>पुँजीकोष</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>“क” वर्ग</td> <td colspan="2">Capital Adequacy Framework, 2015 बमोजिम</td> </tr> <tr> <td>“ख” र “ग” वर्ग</td> <td colspan="2">Capital Adequacy Framework, 2007 (Updated July 2008) बमोजिम</td> </tr> </tbody> </table> <p>वाणिज्य बैंकहरूले आ.ब. २०७६/७७ देखि Capital Adequacy Framework 2015 मा व्यवस्था भएबमोजिमको Countercyclical Buffer कायम गर्नु पर्नेछ । यस्तो बफर Common Equity Tier 1 को पुँजीकोषबाट कायम गर्नु पर्ने छ ।</p> <p>आ.ब. २०७६/७७ को लागि Countercyclical Buffer को अनुपात कुल जोखिम भारत एक्सपोजरको २ प्रतिशत तोकिएको छ । यस्तो बफर २०७७ असारमसान्तसम्ममा कायम गरी सक्नु पर्ने छ । उक्त समयावधिसम्ममा बफर पुँजीकोष कायम नगरेमा आ.ब. २०७६/७७ को मुनाफाबाट नगद लाभांश (बोनस सेयरमा लाग्ने कर प्रयोजन बाहेक) वितरण गर्न पाइने छैन ।</p>	संस्था	जोखिम भारत सम्पत्तिको आधारमा कायम राख्नु पर्ने न्यूनतम पुँजीकोष (प्रतिशत)		प्राथमिक पुँजी	पुँजीकोष	“क” वर्ग	Capital Adequacy Framework, 2015 बमोजिम		“ख” र “ग” वर्ग	Capital Adequacy Framework, 2007 (Updated July 2008) बमोजिम	
संस्था	जोखिम भारत सम्पत्तिको आधारमा कायम राख्नु पर्ने न्यूनतम पुँजीकोष (प्रतिशत)																										
	प्राथमिक पुँजी	पुँजीकोष																									
“क” वर्ग	Capital Adequacy Framework, 2015 बमोजिम																										
राष्ट्रियस्तरका “ख” वर्ग	Capital Adequacy Framework, 2007 (Updated July 2008) बमोजिम																										
अन्य “ख” र “ग” वर्ग	५.५	११.०																									
संस्था	जोखिम भारत सम्पत्तिको आधारमा कायम राख्नु पर्ने न्यूनतम पुँजीकोष (प्रतिशत)																										
	प्राथमिक पुँजी	पुँजीकोष																									
“क” वर्ग	Capital Adequacy Framework, 2015 बमोजिम																										
“ख” र “ग” वर्ग	Capital Adequacy Framework, 2007 (Updated July 2008) बमोजिम																										

(Handwritten signature)

क्र.स.	एकीकृत निर्देशन २०७५ मा भएको विद्यमान व्यवस्था	एकीकृत निर्देशन २०७५ मा गर्ने संशोधन/परिमार्जन/नयाँ थप व्यवस्था
२.	<p>इ.प्रा.निर्देशन नं. १ को बुँदा नं. २</p> <p>पुँजीकोष भन्नाले प्राथमिक पुँजी र पुरक पुँजीको योग सम्भन्नु पर्दछ ।</p> <p>“क” वर्गका इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाहरूले पुँजीकोषको गणना संलग्न अनुसूची १.१ मा व्यवस्था भएको Capital Adequacy Framework, 2015 बमोजिम गर्नु पर्नेछ । राष्ट्रियस्तरका “ख” वर्गका इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले पुँजीकोषको गणना संलग्न अनुसूची १.२ मा व्यवस्था भएको Capital Adequacy Framework, 2007 (Updated July 2008) अनुसार गर्नु पर्नेछ । अन्य “ख” तथा सम्पूर्ण “ग” वर्गका इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाहरूले पुँजीकोषको गणना संलग्न निर्देशन फा.नं. १.१ र १.२ मा तोकिए बमोजिम गर्नु पर्नेछ । तर, राष्ट्रियस्तरका “ग” वर्गका वित्त कम्पनीहरूले पुँजीकोष पर्याप्तता अनुपातका विवरणहरू तथा वार्षिक विवरणहरू Capital Adequacy Framework, 2007 (Updated July 2008) अनुसार समेत समानान्तर (Parallel) रूपमा तयार गरी सम्बन्धित सुपरिवेक्षण विभागमा नियमित रूपमा पेश गर्नु पर्नेछ ।</p>	<p>इ.प्रा.निर्देशन नं. १ को बुँदा नं. २</p> <p>पुँजीकोष भन्नाले प्राथमिक पुँजी र पुरक पुँजीको योग सम्भन्नु पर्दछ ।</p> <p>“क” वर्गका इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाहरूले पुँजीकोषको गणना संलग्न अनुसूची १.१ मा व्यवस्था भएको Capital Adequacy Framework, 2015 बमोजिम गर्नु पर्नेछ । “ख” र “ग” वर्गका इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले पुँजीकोषको गणना संलग्न अनुसूची १.२ मा व्यवस्था भएको Capital Adequacy Framework, 2007 (Updated July 2008) अनुसार गर्नु पर्नेछ ।</p>
३.	<p>इ.प्रा.निर्देशन नं. १ को बुँदा नं. ३ देखि बुँदा नं. ७ को सम्पूर्ण व्यवस्था ।</p>	<p>इ.प्रा.निर्देशन नं. १ को बुँदा नं. ३ देखि बुँदा नं. ७ को सम्पूर्ण व्यवस्था खारेज गरी क्रम संख्या मिलान गरिएको छ ।</p>
४.	<p>इ.प्रा.निर्देशन नं. १ को बुँदा नं. ८</p> <p>८. पुँजीकोष सम्बन्धमा पठाउनु पर्ने विवरणहरू</p> <p>इजाजतपत्रप्राप्त बैंक/वित्तीय संस्थाहरूले जुनसुकै वखत पनि तोकिएको अनुपातमा न्यूनतम पुँजीकोष कायम गर्नु पर्नेछ । “क” वर्गका इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले Capital Adequacy Framework, 2015 को अनुसूची १.१ मा व्यवस्था भए बमोजिम, राष्ट्रियस्तरका “ख” वर्गका इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले Capital Adequacy Framework, 2007 (Updated July 2008) को अनुसूची १.२ मा व्यवस्था भए बमोजिम र अन्य “ख” र “ग” वर्गका इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले प्रत्येक महिनाको मसान्तको वित्तीय विवरणहरूको आधारमा संलग्न</p>	<p>इ.प्रा.निर्देशन नं. १ को बुँदा नं. ८ लाई संशोधन गरि देहायबमोजिम बुँदा नं. ३ कायम गरिएको छ ।</p> <p>३. पुँजीकोष सम्बन्धमा पठाउनु पर्ने विवरणहरू</p> <p>इजाजतपत्रप्राप्त बैंक/वित्तीय संस्थाहरूले जुनसुकै वखत पनि तोकिएको अनुपातमा न्यूनतम पुँजीकोष कायम गर्नु पर्नेछ । “क” वर्गका इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले अनुसूची १.१ मा व्यवस्था भए बमोजिमको Capital Adequacy Framework, 2015 तथा “ख” र “ग” वर्गका वित्तीय संस्थाहरूले अनुसूची १.२ मा व्यवस्था भएबमोजिम Capital Adequacy Framework, 2007 (Updated July 2008) बमोजिम</p>

क्र.स.	एकीकृत निर्देशन २०७५ मा भएको विद्यमान ब्यवस्था	एकीकृत निर्देशन २०७५ मा गर्ने संशोधन/परिमार्जन/नयाँ थप ब्यवस्था
	<p>निर्देशन फा.नं. १.१ र १.२ बमोजिम पुँजीकोष सम्बन्धी विवरणहरु तयार गरी आन्तरिक लेखापरीक्षकबाट प्रमाणित गराई यस बैंकको बैंक तथा वित्तीय संस्था नियमन विभाग तथा सम्बन्धित सुपरिवेक्षण विभागमा प्रत्येक महिना समाप्त भएको मितिले १५ दिन भित्र पठाई सक्नु पर्नेछ । कथंकदाचित मासिक रुपमा आन्तरिक लेखापरीक्षण गराएर पेश गर्न नसकेमा मासिक विवरणमा सो व्यहोरा खुलाउनु पर्नेछ । तर, त्रयमासको अन्त्यको विवरण भने अनिवार्यरुपमा आन्तरिक लेखापरीक्षकबाट प्रमाणित गराएर नै पेश गर्नु पर्नेछ ।</p> <p>यस बैंकमा पठाउनु पर्ने Capital Adequacy Framework 2015 अनुसारका फाराम नं. १ देखि ९ र Capital Adequacy Framework 2007 (updated July 2008) अनुसारका फाराम नं. १ देखि ८ सम्मका विवरणहरुको Excel Format तयार पारी यस बैंकको वेवसाइटमा राखिएको हुँदा सोही यचकवत मा तथ्यांक विवरणहरु भरी यस बैंकमा पठाउनु पर्ने व्यवस्था गरिएको छ ।</p> <p>साथै, राष्ट्रिय स्तरका वित्त कम्पनीहरुले पुँजी गणना गर्दा Capital Adequacy Framework 2007 (Updated 2008) समानान्तर रुपमा लागू गरी अनुसूची १.२ बमोजिमको पुँजीकोष सम्बन्धी विवरणहरु समेत वित्त कम्पनी सुपरिवेक्षण विभागमा प्रत्येक महिना समाप्त भएको मितिले १५ दिन भित्र पठाउनु पर्नेछ ।</p>	<p>पुँजीकोषको विवरण प्रत्येक महिनाको मसान्तको वित्तीय विवरणहरुको आधारमा तयार गरी आन्तरिक लेखापरीक्षकबाट प्रमाणित गराई यस बैंकको बैंक तथा वित्तीय संस्था नियमन विभाग तथा सम्बन्धित सुपरिवेक्षण विभागमा प्रत्येक महिना समाप्त भएको मितिले १५ दिन भित्र पठाई सक्नु पर्नेछ । मासिक रुपमा आन्तरिक लेखापरीक्षण गराएर पेश गर्न नसकेमा मासिक विवरणमा सो व्यहोरा उल्लेख पर्नेछ । तर, त्रयमासको अन्त्यको विवरण भने अनिवार्यरुपमा आन्तरिक लेखापरीक्षकबाट प्रमाणित गराएर नै पेश गर्नु पर्नेछ ।</p> <p>यस बैंकमा पठाउनु पर्ने Capital Adequacy Framework 2015 अनुसारका फाराम नं. १ देखि ९ र Capital Adequacy Framework 2007 (updated July 2008) अनुसारका फाराम नं. १ देखि ८ सम्मका विवरणहरुको Excel Format तयार पारी यस बैंकको वेवसाइटमा राखिएको हुँदा सोही Format मा तथ्यांक विवरणहरु भरी यस बैंकमा पठाउनु पर्ने व्यवस्था गरिएको छ ।</p>
५.	इ.प्रा.निर्देशन नं. १ को ने.रा.बैंक निर्देशन फा.नं. १.१ र १.२ को सम्पूर्ण व्यवस्था ।	इ.प्रा.निर्देशन नं. १ को ने.रा.बैंक निर्देशन फा.नं. १.१ र १.२ को सम्पूर्ण व्यवस्था खारेज गरिएको छ ।
६.	<p>इ.प्रा.निर्देशन नं. १ को Capital Adequacy Framework 2015 को बुँदा २.६ को खण्ड (B) को दोस्रो अनुच्छेद ।</p> <p>The countercyclical buffer requirement will vary between zero and 2.5% of risk weighted assets, depending on the extent of the build up of system-wide risk. The credit to GDP gap of 5 points shall be taken as cut off points of excess credit growth level. The increase by additional 1 point of credit to GDP gap in excess of 5 point shall require buffer requirement of 0.5% i.e. each increase in every one points in credit to</p>	<p>इ.प्रा.निर्देशन नं. १ को Capital Adequacy Framework 2015 को बुँदा २.६ को खण्ड (B) को दोस्रो अनुच्छेद मा संशोधन ।</p> <p>The countercyclical buffer requirement will vary between zero and 2.5% of risk weighted assets, depending on the extent of the build up of system-wide risk. The credit to GDP gap of 5 points shall be taken as cut off points of excess credit growth level. The increase by additional 2.5 point of credit to GDP gap in excess of 5 point shall require buffer requirement of 0.5% i.e. each increase in every</p>

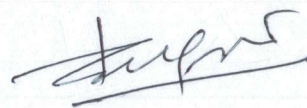
क्र.स.	एकीकृत निर्देशन २०७५ मा भएको विद्यमान ब्यवस्था	एकीकृत निर्देशन २०७५ मा गर्ने संशोधन/परिमार्जन/नयाँ थप ब्यवस्था																																
	<p>GDP gap in excess of 5 points shall require to raise the buffer requirement by each 0.5%. For this purpose trend is defined as average of credit to GDP ratio of past 10 years. The following table shows the countercyclical buffer requirement in case of excess credit growth:</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th colspan="2">Countercyclical Buffer Requirement</th> </tr> <tr> <th>Credit to GDP Gap</th> <th>Buffer Requirement in Terms of CET 1</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Up to 5 points</td> <td>0%</td> </tr> <tr> <td>5 to 6 points</td> <td>0.5%</td> </tr> <tr> <td>6 to 7 points</td> <td>1.0%</td> </tr> <tr> <td>7 to 8 points</td> <td>1.5%</td> </tr> <tr> <td>8 to 9 points</td> <td>2.0%</td> </tr> <tr> <td>above 9 points</td> <td>2.5%</td> </tr> </tbody> </table>	Countercyclical Buffer Requirement		Credit to GDP Gap	Buffer Requirement in Terms of CET 1	Up to 5 points	0%	5 to 6 points	0.5%	6 to 7 points	1.0%	7 to 8 points	1.5%	8 to 9 points	2.0%	above 9 points	2.5%	<p>2.5 points in credit to GDP gap in excess of 5 points shall require to raise the buffer requirement by each 0.5%. For this purpose trend is defined as average of credit to GDP ratio of past 5 years. The following table shows the countercyclical buffer requirement in case of excess credit growth:</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th colspan="2">Countercyclical Buffer Requirement</th> </tr> <tr> <th>Credit to GDP Gap</th> <th>Buffer Requirement in Terms of CET 1</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Up to 5 points</td> <td>0%</td> </tr> <tr> <td>Above 5 to 7.5 points</td> <td>0.5%</td> </tr> <tr> <td>Above 7.5 to 10 points</td> <td>1.0%</td> </tr> <tr> <td>Above 10 to 12.5 points</td> <td>1.5%</td> </tr> <tr> <td>Above 12.5 to 15 points</td> <td>2.0%</td> </tr> <tr> <td>Above 15</td> <td>2.5%</td> </tr> </tbody> </table>	Countercyclical Buffer Requirement		Credit to GDP Gap	Buffer Requirement in Terms of CET 1	Up to 5 points	0%	Above 5 to 7.5 points	0.5%	Above 7.5 to 10 points	1.0%	Above 10 to 12.5 points	1.5%	Above 12.5 to 15 points	2.0%	Above 15	2.5%
Countercyclical Buffer Requirement																																		
Credit to GDP Gap	Buffer Requirement in Terms of CET 1																																	
Up to 5 points	0%																																	
5 to 6 points	0.5%																																	
6 to 7 points	1.0%																																	
7 to 8 points	1.5%																																	
8 to 9 points	2.0%																																	
above 9 points	2.5%																																	
Countercyclical Buffer Requirement																																		
Credit to GDP Gap	Buffer Requirement in Terms of CET 1																																	
Up to 5 points	0%																																	
Above 5 to 7.5 points	0.5%																																	
Above 7.5 to 10 points	1.0%																																	
Above 10 to 12.5 points	1.5%																																	
Above 12.5 to 15 points	2.0%																																	
Above 15	2.5%																																	
७.	<p>इ.प्रा.निर्देशन नं. २ को बुँदा नं. २४</p> <p>२४. ऋणीले स्थायी लेखा नम्बर लिएको हुनुपर्ने सम्बन्धमा</p> <p>बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुले छुट्टा छुट्टै वा एकमुष्ट गरी रु. १ करोड वा सो भन्दा बढी रकमको कर्जा कुनै व्यक्तिलाई प्रवाह गर्नु परेमा त्यस्तो व्यक्तिले अनिवार्य रुपमा स्थायी लेखा नम्बर (PAN) लिएको हुनुपर्नेछ । साथै एकीकृत निर्देशनको निर्देशन नं ३ को बुदा नं ६ अनुसार ऋणी एउटै समूह अन्तर्गत पर्ने भएमा त्यस्तो समूहले रु १ करोड वा सो भन्दा बढी रकमको कर्जा लिएको अवस्थामा उक्त समूह अन्तर्गतको कुनै व्यक्तिलाई रु १ करोड भन्दा कम रकमको कर्जा प्रवाह गर्नुपरेको अवस्थामा समेत अनिवार्य रुपमा स्थायी लेखा नम्बर (PAN) लिएको हुनुपर्नेछ ।</p>	<p>इ.प्रा.निर्देशन नं. २ को बुँदा नं. २४ मा संशोधन</p> <p>२४. ऋणीले स्थायी लेखा नम्बर लिएको हुनुपर्ने सम्बन्धमा</p> <p>बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुले छुट्टा छुट्टै वा एकमुष्ट गरी रु. ५० लाख वा सो भन्दा बढी रकमको कर्जा कुनै व्यक्तिलाई प्रवाह गर्नु परेमा त्यस्तो व्यक्तिले अनिवार्य रुपमा स्थायी लेखा नम्बर (PAN) लिएको हुनुपर्नेछ । साथै एकीकृत निर्देशनको निर्देशन नं ३ को बुदा नं ६ अनुसार ऋणी एउटै समूह अन्तर्गत पर्ने भएमा त्यस्तो समूहले रु. ५० लाख वा सो भन्दा बढी रकमको कर्जा लिएको अवस्थामा उक्त समूह अन्तर्गतको कुनै व्यक्तिलाई रु. ५० लाख भन्दा कम रकमको कर्जा प्रवाह गर्नुपरेको अवस्थामा समेत अनिवार्य रुपमा स्थायी लेखा नम्बर (PAN) लिएको हुनुपर्नेछ ।</p>																																
८.	<p>इ.प्रा.निर्देशन नं. २ को बुँदा नं. ३७</p> <p>३७.व्यावसायिक कृषि तथा पशुपालन, साना तथा मझौला व्यवसाय एवम्</p>	<p>इ.प्रा.निर्देशन नं. २ को बुँदा नं. ३७ मा संशोधन</p> <p>३७. (१) व्यावसायिक कृषि तथा पशुपालन, साना तथा मझौला व्यवसाय</p>																																

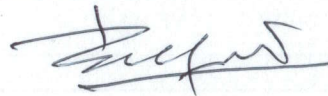
क्र.स.	एकीकृत निर्देशन २०७५ मा भएको विद्यमान व्यवस्था	एकीकृत निर्देशन २०७५ मा गर्ने संशोधन/परिमार्जन/नयाँ थप व्यवस्था
	<p>भूकम्पबाट प्रभावित क्षेत्रमा आयमूलक क्रियाकलापलाई प्रोत्साहित गर्न ऋणीको ऋण तिर्नसक्ने क्षमताका आधारमा बढीमा रु. २० लाखसम्मको कर्जा प्रवाह गर्दा मोटर बाटो नभएको खेतीयोग्य जमिनलाई पनि बैंक तथा वित्तीय संस्थाले धितोको रूपमा स्वीकार गर्न सक्नेछन् ।</p>	<p>एवम् भूकम्पबाट प्रभावित क्षेत्रमा आयमूलक क्रियाकलापलाई प्रोत्साहित गर्न ऋणीको ऋण तिर्नसक्ने क्षमताका आधारमा बढीमा रु. २० लाखसम्मको कर्जा प्रवाह गर्दा मोटर बाटो नभएको खेतीयोग्य जमिनलाई पनि बैंक तथा वित्तीय संस्थाले धितोको रूपमा स्वीकार गर्न सक्नेछन् ।</p> <p>(२) इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले रु. १५ लाखसम्मको कृषि, उद्यम तथा व्यवसाय प्रवर्द्धन कर्जा प्रवाह गर्दा आधार दरमा २ प्रतिशतसम्ममात्र थप गरी ऋणको व्याज तोक्नु पर्नेछ । यस्तो कर्जा प्रवाह गर्दा मोटर बाटो नभएको खेतीयोग्य जमिनलाई पनि बैंक तथा वित्तीय संस्थाले धितोको रूपमा स्वीकार गर्न सक्ने एवम् कुनै प्रकारको सेवा शुल्क तथा समय अगावै कर्जा भुक्तानी गरेमा समेत अग्रिम भुक्तानी शुल्क लिन पाइने छैन । साथै, बैंक तथा वित्तीय संस्थाका प्रत्येक शाखाले यसप्रकारको कर्जा सम्बन्धी निवेदन प्राप्त भएको सात कार्य दिन भित्र स्वीकृत गर्नुपर्ने र स्वीकृत हुन नसक्ने भएमा सोको स्पष्ट कारण समेत उल्लेख गरी सम्बन्धित ग्राहकलाई लिखितरूपमा दिनुपर्ने छ ।</p>
९.	<p>इ.प्रा.निर्देशन नं. ५ को बुँदा नं. ६ को उपबुँदा नं. ६ को खण्ड (ख) र खण्ड (च) ।</p> <p>(ख) बैंक तथा वित्तीय संस्थाले स्वदेशी मुद्रामा ५ वर्ष वा सो भन्दा बढी अवधिको ऋणपत्र जारी गरेको वा विदेशी बैंक, वित्तीय संस्था वा अन्य संस्थासँग विदेशी मुद्रामा ३ वर्ष वा सो भन्दा बढी अवधिको दीर्घकालीन ऋण लिएको भएमा त्यस्तो रकमलाई यस खण्डको प्रयोजनको लागि स्रोत परिचालनमा गणना गर्न सकिनेछ ।</p> <p>(च) कर्जा/स्रोत परिचालन अनुपात (CCD Ratio) गणना गर्दा अन्तर बैंक कारोवारबाट प्राप्त सापटी रकमलाई स्रोत परिचालनमा समावेश गर्न सकिने छ । साथै, अन्तर बैंक सापटी प्रदान गर्ने संस्थाले अन्तर बैंक सापटीलाई कर्जा सापटमा समावेश गर्नु पर्ने छ । यस प्रयोजनको लागि Rollover गरिएको अन्तरबैंक कारोवारलाई समावेश गर्न पाइने छैन ।</p>	<p>इ.प्रा.निर्देशन नं. ५ को बुँदा नं. ६ को उपबुँदा नं. ६ को खण्ड (ख) देहायबमोजिम संशोधन गरी क्रम संख्या मिलान गरिएको छ । साथै खण्ड (च) खारेज गरिएको छ ।</p> <p>(ख) बैंक तथा वित्तीय संस्थाले स्वदेशी मुद्रामा ५ वर्ष वा सो भन्दा बढी अवधिको ऋणपत्र जारी गरेको रकमबाट शत प्रतिशत कर्जा प्रवाह गर्न सकिने छ ।</p> <p>(ग) विदेशी बैंक, वित्तीय संस्था वा अन्य संस्थासँग विदेशी मुद्रामा ३ वर्ष वा सो भन्दा बढी अवधिको दीर्घकालीन ऋण लिएको भएमा त्यस्तो रकमलाई यस खण्डको प्रयोजनको लागि स्रोत परिचालनमा गणना गर्न सकिनेछ ।</p> <p>खण्ड (च) खारेज गरिएको छ ।।</p>

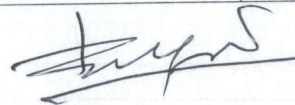
क्र.स.	एकीकृत निर्देशन २०७५ मा भएको विद्यमान व्यवस्था	एकीकृत निर्देशन २०७५ मा गर्ने संशोधन/परिमार्जन/नयाँ थप व्यवस्था
१०.	इ.प्रा.निर्देशन नं. ६ को बुँदा नं. १ मा उपबुँदा नं. १७ थप : हाल नभएको ।	इ.प्रा.निर्देशन नं. ६ को बुँदा नं. १ मा उपबुँदा नं. १७ थप गरिएको छ । (१७) ७० वर्ष नाघेको व्यक्ति इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको सञ्चालक पदमा नियुक्त/पुनः नियुक्त तथा मनोनित हुन योग्य हुने छैन । साथै, ७४ वर्ष नाघेको व्यक्ति सञ्चालक पदमा बहाल रहन सक्ने छैन ।
११.	इ.प्रा.निर्देशन नं. ६ को बुँदा नं. ४ को उपबुँदा नं. १ (१) इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको संचालक समितिले प्रचलित कानून तथा संस्थाको प्रवन्धपत्र र नियमावलीको अधीनमा रही कार्यकारी प्रमुखको नियुक्ति गर्नु पर्नेछ । यसरी कार्यकारी प्रमुखको नियुक्ति गर्दा संस्थागत सुशासन तथा आन्तरिक नियन्त्रण एवम् सन्तुलनको दृष्टिकोणले सञ्चालक समितिको अध्यक्षलाई कार्यकारी प्रमुखको रूपमा नियुक्त गर्न उपयुक्त हुने छैन ।	इ.प्रा.निर्देशन नं. ६ को बुँदा नं. ४ को उपबुँदा नं. १ मा संशोधन गरिएको र नयाँ उपबुँदा नं. २ थप गरी क्रम संख्या मिलान गरिएको छ । (१) इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको संचालक समितिले प्रचलित कानून तथा संस्थाको प्रवन्धपत्र, नियमावली र बैंक वा वित्तीय संस्थाका सञ्चालक र कार्यकारी प्रमुखको नियुक्तिका लागि आवश्यक योग्यता तथा कार्य अनुभव सम्बन्धी विनियमावली, २०७४ को व्यवस्थाको अधीनमा रही कार्यकारी प्रमुखमा नियुक्ति गर्नु पर्नेछ । यसरी कार्यकारी प्रमुखको नियुक्ति गर्दा संस्थागत सुशासन तथा आन्तरिक नियन्त्रण एवम् सन्तुलनको दृष्टिकोणले सञ्चालक समितिको अध्यक्षलाई कार्यकारी प्रमुखको रूपमा नियुक्त गर्न उपयुक्त हुने छैन । (२) ६५ वर्ष नाघेको व्यक्ति बैंक तथा वित्तीय संस्थाको प्रमुख कार्यकारी अधिकृत पदमा नियुक्त/पुनः नियुक्त हुन योग्य हुने छैन । साथै, ६९ वर्ष नाघेको व्यक्ति प्रमुख कार्यकारी अधिकृत पदमा बहाल रहन सक्ने छैन ।
१२.	इ.प्रा.निर्देशन नं. ६ को बुँदा नं. २० मा प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश थप हाल नभएको ।	इ.प्रा.निर्देशन नं. ६ को बुँदा नं. २० मा देहायबमोजिमको प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश थप गरिएको छ । तर, बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरु एक आपसमा गाभने/गाभिने वा प्राप्ति प्रक्रियामा संलग्न भई २०७७ असार मसान्तभित्र एकीकृत कारोबार संचालन गरेमा यस्ता संस्थाका सञ्चालक, प्रमुख कार्यकारी अधिकृत तथा नायव प्रमुख कार्यकारीको हकमा उपरोक्त व्यवस्था लागू हुने छैन ।
१३.	इ.प्रा.निर्देशन नं. ६ को बुँदा नं. १७ को खण्ड (च) (च) बैंक तथा वित्तीय संस्थाले यस्तो कोषको व्यवस्था तथा सोबाट भएको खर्च सम्बन्धी जानकारी आफ्नो वार्षिक वित्तीय विवरणको लेखा सम्बन्धी टिप्पणी	इ.प्रा.निर्देशन नं. ६ को बुँदा नं. १७ को खण्ड (च) मा संशोधन (च) बैंक तथा वित्तीय संस्थाले यस्तो कोषको व्यवस्था तथा सोबाट भएको खर्चको क्षेत्रगत तथा प्रदेशगत विवरण आफ्नो वार्षिक वित्तीय विवरणको

क्र.स.	एकीकृत निर्देशन २०७५ मा भएको विद्यमान व्यवस्था	एकीकृत निर्देशन २०७५ मा गर्ने संशोधन/परिमार्जन/नयाँ थप व्यवस्था
	अन्तर्गत खुलाउनु पर्नेछ ।	लेखा सम्बन्धी टिप्पणीमा खुलाउनु पर्नेछ ।
१४.	इ.प्रा.निर्देशन नं. १२ को बुँदा नं. २ मा नयाँ उपबुँदा नं. २.३ थप हाल नभएको ।	इ.प्रा.निर्देशन नं. १२ को बुँदा नं. २ मा देहायबमोजिमको नयाँ उपबुँदा नं. २.३ थप गरी हालको क्रम संख्या मिलान गरिएको छ । २.३ वाणिज्य बैंक, विकास बैंक र वित्त कम्पनीले समेत लघुवित्त सम्बन्धी कारोबार गरेको भए त्यस्तो कारोबारको उपबुँदा नं. २.१ र उपबुँदा नं. २.२ बमोजिमको छुट्टै सूचना कर्जा सूचना केन्द्रलाई उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
१५.	इ.प्रा.निर्देशन नं. १४ को बुँदा नं. १ को खण्ड (क) (क) इजाजतपत्रप्राप्त बैंक तथा वित्तीय संस्थाले शाखा कार्यालय खोल्न यस बैंकको पूर्व स्वीकृति लिनुपर्नेछ । तर, महानगरपालिका र उप महानगरपालिका बाहेकका स्थानमा शाखा कार्यालय खोल्न यस बैंकको स्वीकृति लिनु पर्ने छैन । साथै, शाखा कार्यालय तथा एक्सटेन्सन काउन्टर खोल्दा कारोबार शुरु गरेकै दिन उक्त शाखा तथा एक्सटेन्सन काउन्टर सम्बन्धी विवरण यस बैंकको वेबसाइट (reporting.nrb.org.np) मा अद्यावधिक गर्नु पर्नेछ ।	इ.प्रा.निर्देशन नं. १४ को बुँदा नं. १ को खण्ड (क) मा संशोधन (क) इजाजतपत्रप्राप्त बैंक तथा वित्तीय संस्थाले शाखा कार्यालय खोल्न यस बैंकको पूर्व स्वीकृति लिनुपर्नेछ । तर, काठमाडौं उपत्यका, महानगरपालिका र उप महानगरपालिका बाहेकका स्थानमा तथा वाणिज्य बैंकहरु एक आपसमा गाभ्ने/गाभिने वा प्राप्ति प्रक्रियामा संलग्न भई २०७७ असार मसान्तभित्र एकीकृत कारोबार संचालन गरेमा काठमाडौं उपत्यका बाहेकका महानगरपालिका र उपमहानगरपालिकामा शाखा कार्यालय खोल्न यस बैंकको स्वीकृति लिनु पर्ने छैन । साथै, शाखा कार्यालय तथा एक्सटेन्सन काउन्टर खोल्दा कारोबार शुरु गरेकै दिन उक्त शाखा तथा एक्सटेन्सन काउन्टर सम्बन्धी विवरण यस बैंकको वेबसाइट (reporting.nrb.org.np) मा अद्यावधिक गर्नु पर्नेछ ।
१६.	इ.प्रा.निर्देशन नं. १४ को बुँदा नं. १ को खण्ड (च) को पहिलो अनुच्छेद (च) काठमाडौं उपत्यका बाहिर तीन वटा शाखा खोली सञ्चालनमा ल्याए पश्चात मात्र काठमाडौं उपत्यकामा बैंकिङ सेवाको पहुँच कम भएका स्थानलाई पहिलो प्राथमिकता दिने गरी एक शाखा खोल्न स्वीकृति प्रदान गर्न सकिनेछ । काठमाण्डौ उपत्यका बाहिर खोल्ने तीन शाखामध्ये कम्तीमा दुई शाखा नगरपालिका वा गाँउपालिकामा खोलिएको हुनुपर्नेछ ।	इ.प्रा.निर्देशन नं. १४ को बुँदा नं. १ को खण्ड (च) को पहिलो अनुच्छेद (च) काठमाडौं उपत्यका बाहिर तीन वटा शाखा खोली सञ्चालनमा ल्याए पश्चात मात्र काठमाडौं उपत्यकामा बैंकिङ सेवाको पहुँच कम भएका स्थानलाई पहिलो प्राथमिकता दिने गरी एक शाखा खोल्न स्वीकृति प्रदान गर्न सकिनेछ । काठमाडौं उपत्यका बाहिर खोल्ने तीन शाखामध्ये कम्तीमा दुई शाखा नगरपालिका वा गाँउपालिकामा खोलिएको हुनुपर्नेछ । तर, वाणिज्य बैंकहरु एक आपसमा गाभ्ने/गाभिने वा प्राप्ति प्रक्रियामा संलग्न भई २०७७ असार

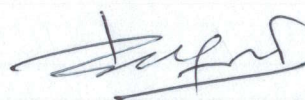
क्र.स.	एकीकृत निर्देशन २०७५ मा भएको विद्यमान व्यवस्था	एकीकृत निर्देशन २०७५ मा गर्ने संशोधन/परिमार्जन/नयाँ थप व्यवस्था
		मसान्तभिन्न एकीकृत कारोबार संचालन गरेमा काठमाडौं उपत्यका बाहिर तीन वटा शाखा खोली सञ्चालनमा ल्याए पश्चात काठमाडौं उपत्यकामा एक शाखा खोल्न यस बैंकको स्वीकृति लिनु पर्ने छैन ।
१७.	इ.प्रा.निर्देशन नं. १४ को बुँदा नं. ५ को खण्ड (घ) मा संशोधन र खण्ड (च) खारेज (घ) एक्सटेन्सन काउण्टरबाट खाता खोल्न सहजिकरण गर्ने, निक्षेप संकलन गर्ने र निक्षेप खाताबाट रकम भुक्तानी गर्ने कार्य मात्र गर्न सकिनेछ । (च) शाखा कार्यालय स्थापना/विस्तार गर्न तोकिएका शर्तहरू पुरा गरेका इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाहरूले यस बैंकको पूर्व स्वीकृति प्राप्त गरी वैदेशिक रेमिट्यान्स रकम भुक्तानी गर्ने प्रयोजनको लागि रेमिट्यान्स भुक्तानी काउण्टर सञ्चालन गर्न सक्नेछन् ।	इ.प्रा.निर्देशन नं. १४ को बुँदा नं. ५ को खण्ड (घ) मा संशोधन गर्ने र खण्ड (च) खारेज गरी क्रमसंख्या मिलाउन गरिएको छ । (घ) एक्सटेन्सन काउण्टरबाट कोष तथा गैरकोषमा आधारित कर्जा तथा सुविधाहरू सम्बन्धी कार्य गर्न पाइने छैन । खण्ड (च) खारेज गरिएको छ ।
१८.	इ.प्रा.निर्देशन नं. १५ को बुँदा नं. ४ को उपबुँदा नं. २ र उपबुँदा नं. ३ को पहिलो अनुच्छेद र उपबुँदा नं. ५ (२) औसत ब्याजदर अन्तर “क” वर्गका वाणिज्य बैंकहरूको हकमा विद्यमान ५ प्रतिशतबाट २०७६ असारसम्ममा ४.५ प्रतिशत र “ख” र “ग” वर्गका संस्थाको हकमा ५ प्रतिशत भन्दा बढी नहुने व्यवस्था गर्नु पर्नेछ । (३) औसत ब्याजदर अन्तर “क” वर्गका इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाहरूको हकमा २०७५ असोजमसान्त पश्चात ५ प्रतिशत भन्दा बढी, २०७५ चैत्रमसान्त पश्चात ४.७५ प्रतिशत भन्दा बढी र २०७६ असारमसान्त पश्चात ४.५ प्रतिशत भन्दा बढी तथा “ख” र “ग” वर्गका राष्ट्रियस्तरका वित्तीय संस्थाहरूको हकमा २०७५ पुषमसान्त पश्चात र राष्ट्रियस्तर बाहेकका वित्तीय संस्थाहरूको हकमा २०७६ असारमसान्त पश्चात ५ प्रतिशत भन्दा बढी भएमा देहायबमोजिमको सबै कारवाही हुनेछ : (५) उपबुँदा नं. (३) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि यस बैंकबाट समस्याग्रस्त घोषणा गरिएका संस्थाहरूको हकमा उक्त संस्था समस्याग्रस्त रहदा वा समस्याग्रस्तबाट हटेको २ वर्षसम्म सो उपबुँदा बमोजिमको कारवाहीमा छुट प्रदान गरिएको छ ।	इ.प्रा.निर्देशन नं. १५ को बुँदा नं. ४ को उपबुँदा नं. २ र उपबुँदा नं. ३ को पहिलो अनुच्छेद र उपबुँदा नं. ५ मा संशोधन (२) औसत ब्याजदर अन्तर २०७७ असारमसान्तसम्ममा “क” वर्गका वाणिज्य बैंकहरूको हकमा ४.४ प्रतिशत र “ख” तथा “ग” वर्गका वित्तीय संस्थाहरूको हकमा ५ प्रतिशत भन्दा बढी नहुने व्यवस्था गर्नु पर्नेछ । (३) बैंक तथा वित्तीय संस्थाले उपबुँदा नं. २ बमोजिमको औसत ब्याजदर अन्तर कायम नगरेमा देहायबमोजिमको सबै कारवाही हुनेछ : (५) उपबुँदा नं. (३) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि देहायबमोजिमका अवस्थामा उपबुँदा नं. (३) बमोजिमको कारवाही हुने छैन । (क) यस बैंकबाट समस्याग्रस्त घोषणा गरिएका संस्थाहरूको हकमा उक्त संस्था समस्याग्रस्त रहदा वा समस्याग्रस्तबाट हटेको २ वर्षसम्म । (ख) वाणिज्य बैंकहरू एक आपसमा गाभ्ने/गाभिने वा प्राप्ति प्रक्रियामा संलग्न भई २०७७ असार मसान्तभिन्न एकीकृत

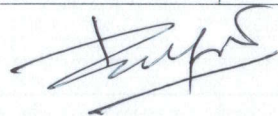
क्र.स.	एकीकृत निर्देशन २०७५ मा भएको विद्यमान व्यवस्था	एकीकृत निर्देशन २०७५ मा गर्ने संशोधन/परिमार्जन/नयाँ थप व्यवस्था																																																															
		कारोबार संचालन गरेमा २०७८ असारमसान्तसम्म ।																																																															
१९.	इ.प्रा.निर्देशन नं. १५ को ने.रा.बैंक निर्देशन फा.नं. १५.२ लिमिटेड औसत ब्याजदर अन्तर (मासिक) २०.... साल महिना	इ.प्रा.निर्देशन नं. १५ को ने.रा.बैंक निर्देशन फा.नं. १५.२ मा संशोधन लिमिटेड औसत ब्याजदर अन्तर (मासिक) २०.... साल महिना																																																															
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>गते</th> <th>स्वदेशी कर्जा/सापट रकम (रु.)</th> <th>सरकारी सुरक्षणपत्रमा गरेको लगानी (रु.)</th> <th>स्वदेशी निक्षेप रकम (रु.)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>१</td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>२</td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>....</td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>३२</td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>मासिक औसत (रु.)</td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>मासिक ब्याज आमदानी । ब्याज खर्च (रु.)</td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>ब्याज आमदानी । ब्याज खर्चको औसत दर (प्रतिशतमा)</td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>ब्याजदर अन्तर (प्रतिशतमा)</td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>	गते	स्वदेशी कर्जा/सापट रकम (रु.)	सरकारी सुरक्षणपत्रमा गरेको लगानी (रु.)	स्वदेशी निक्षेप रकम (रु.)	१				२							३२				मासिक औसत (रु.)				मासिक ब्याज आमदानी । ब्याज खर्च (रु.)				ब्याज आमदानी । ब्याज खर्चको औसत दर (प्रतिशतमा)				ब्याजदर अन्तर (प्रतिशतमा)				<table border="1"> <thead> <tr> <th>गते</th> <th>स्वदेशी कर्जा/सापट रकम (रु.)</th> <th>स्वदेशी निक्षेप रकम (रु.)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>१</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>२</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>....</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>३२</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>मासिक औसत (रु.)</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>मासिक ब्याज आमदानी । ब्याज खर्च (रु.)</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>ब्याज आमदानी । ब्याज खर्चको औसत दर (प्रतिशतमा)</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>ब्याजदर अन्तर (प्रतिशतमा)</td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>	गते	स्वदेशी कर्जा/सापट रकम (रु.)	स्वदेशी निक्षेप रकम (रु.)	१			२					३२			मासिक औसत (रु.)			मासिक ब्याज आमदानी । ब्याज खर्च (रु.)			ब्याज आमदानी । ब्याज खर्चको औसत दर (प्रतिशतमा)			ब्याजदर अन्तर (प्रतिशतमा)		
गते	स्वदेशी कर्जा/सापट रकम (रु.)	सरकारी सुरक्षणपत्रमा गरेको लगानी (रु.)	स्वदेशी निक्षेप रकम (रु.)																																																														
१																																																																	
२																																																																	
....																																																																	
३२																																																																	
मासिक औसत (रु.)																																																																	
मासिक ब्याज आमदानी । ब्याज खर्च (रु.)																																																																	
ब्याज आमदानी । ब्याज खर्चको औसत दर (प्रतिशतमा)																																																																	
ब्याजदर अन्तर (प्रतिशतमा)																																																																	
गते	स्वदेशी कर्जा/सापट रकम (रु.)	स्वदेशी निक्षेप रकम (रु.)																																																															
१																																																																	
२																																																																	
....																																																																	
३२																																																																	
मासिक औसत (रु.)																																																																	
मासिक ब्याज आमदानी । ब्याज खर्च (रु.)																																																																	
ब्याज आमदानी । ब्याज खर्चको औसत दर (प्रतिशतमा)																																																																	
ब्याजदर अन्तर (प्रतिशतमा)																																																																	
२०.	इ.प्रा.निर्देशन नं. १५ को अनुसूची नं. १५.२ अनुसूची १५.२	इ.प्रा.निर्देशन नं. १५ को अनुसूची नं. १५.२ मा संशोधन अनुसूची १५.२ औसत ब्याजदर अन्तर (Spread) गणना गर्ने सूत्र																																																															

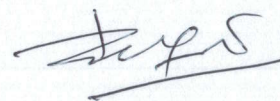
क्र.स.	एकीकृत निर्देशन २०७५ मा भएको विद्यमान व्यवस्था	एकीकृत निर्देशन २०७५ मा गर्ने संशोधन/परिमार्जन/नयाँ थप व्यवस्था
	<p>औसत ब्याजदर अन्तर (Spread) गणना गर्ने सूत्र</p> $Spread = \left[\frac{I_c \times 365}{d_1} + \frac{I_s \times 365}{d_2} \right] \div C + I - \left[\frac{I_d \times 365}{D} \right]$ <p>जहाँ, I_c = कर्जा सापट बापतको मासिक ब्याज आम्दानी I_s = सरकारी सुरक्षणपत्रमा गरेको लगानीमा पाकेको मासिक ब्याज आम्दानी I_d = निक्षेपको मासिक ब्याज खर्च d_1 = सो महिनाको जम्मा दिन d_2 = सो महिनामा सरकारी सुरक्षणपत्रमा लगानी भएको जम्मा दिन C = मासिक औसत स्वदेशी कर्जा सापट D = मासिक औसत स्वदेशी निक्षेप I = मासिक औसत सरकारी सुरक्षणपत्रमा गरेको लगानी</p> <p><u>प्रष्टीकरण :</u></p> <p>(क) कर्जा सापट बापतको मासिक ब्याज आम्दानी भन्नाले स्वदेशी मुद्रामा प्रवाह भएको कुल कर्जा सापटबाट महिनाभरमा पाकेको साधारण ब्याजको रकम सम्भन्तु पर्दछ ।</p> <p>(ख) सरकारी सुरक्षणपत्रमा गरेको लगानीमा पाकेको मासिक ब्याज आम्दानी भन्नाले सरकारी सुरक्षणपत्रमा गरेको लगानीबाट महिनाभरमा पाकेको साधारण ब्याजको रकम सम्भन्तु पर्दछ ।</p> <p>(ग) निक्षेपको मासिक ब्याज खर्च भन्नाले कुल स्वदेशी निक्षेपमा सो महिनामा पाकेको ब्याज खर्च रकम सम्भन्तुपर्दछ ।</p>	$Spread = \left[\frac{I_c \times 365}{C} \right] - \left[\frac{I_d \times 365}{D} \right]$ <p>जहाँ, I_c = कर्जा सापट बापतको मासिक ब्याज आम्दानी I_d = निक्षेपको मासिक ब्याज खर्च d = सो महिनाको जम्मा दिन C = मासिक औसत स्वदेशी कर्जा सापट D = मासिक औसत स्वदेशी निक्षेप</p> <p><u>प्रष्टीकरण :</u></p> <p>(क) कर्जा सापट बापतको मासिक ब्याज आम्दानी भन्नाले स्वदेशी मुद्रामा प्रवाह भएको कुल कर्जा सापटबाट महिनाभरमा पाकेको (Accrued) साधारण ब्याजको रकम सम्भन्तु पर्दछ ।</p> <p>(ख) निक्षेपको मासिक ब्याज खर्च भन्नाले कुल स्वदेशी निक्षेपमा सो महिनामा पाकेको (Accrued) ब्याज खर्च रकम सम्भन्तु पर्दछ ।</p> <p>(ग) मासिक औसत स्वदेशी कर्जा सापट भन्नाले स्वदेशी मुद्रामा प्रवाह भएको कर्जा सापटको दैनिक रकमको कुल योगलाई सो महिनाको जम्मा दिनले भाग गरी आउने रकम सम्भन्तु पर्दछ ।</p> <p>(घ) मासिक औसत स्वदेशी निक्षेप भन्नाले स्वदेशी निक्षेपको दैनिक रकमको कुल योगलाई सो महिनाको जम्मा दिनले भाग गरी आउने रकम सम्भन्तु पर्दछ ।</p>

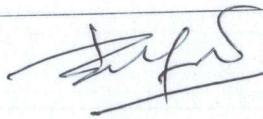
क्र.स.	एकीकृत निर्देशन २०७५ मा भएको विद्यमान ब्यवस्था	एकीकृत निर्देशन २०७५ मा गर्ने संशोधन/परिमार्जन/नयाँ थप ब्यवस्था
	<p>(घ)मासिक औसत स्वदेशी कर्जा सापट भन्नाले स्वदेशी मुद्रामा प्रवाह भएको कर्जा सापटको दैनिक रकमको कुल योगलाई सो महिनाको जम्मा दिनले भाग गरी आउने रकम सम्भन्नु पर्दछ ।</p> <p>(ङ)मासिक औसत स्वदेशी निक्षेप भन्नाले स्वदेशी निक्षेपको दैनिक रकमको कुल योग लाई सो महिनाको जम्मा दिनले भाग गरी आउने रकम सम्भन्नु पर्दछ ।</p> <p>(च)मासिक औसत सरकारी सुरक्षणपत्रमा गरेको लगानी भन्नाले सरकारी सुरक्षणपत्रमा गरेको लगानीको दैनिक रकमको कुल योगलाई सो महिनामा सरकारी सुरक्षणपत्रमा लगानी भएको जम्मा दिनले भाग गरी आउने रकम सम्भन्नु पर्दछ ।</p>	
२१.	<p>इ.प्रा.निर्देशन नं. १६ को बुँदा नं. २ को खण्ड (क)</p> <p>(क) इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले कुनै एउटा फर्म, कम्पनी वा संगठित संस्थाबाट आफ्नो कुल निक्षेपको बढीमा १५ प्रतिशतसम्मको सीमामा नवढ्ने गरी संस्थागत निक्षेप परिचालन गर्न पाउने छ ।</p>	<p>इ.प्रा.निर्देशन नं. १६ को बुँदा नं. २ को खण्ड (क) मा संशोधन</p> <p>(क) इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले कुनै एउटा फर्म, कम्पनी वा संगठित संस्थाबाट आफ्नो कुल निक्षेपको बढीमा १० प्रतिशतसम्मको सीमामा नवढ्ने गरी संस्थागत निक्षेप परिचालन गर्न पाउने छ ।</p>
२२.	<p>इ.प्रा.निर्देशन नं. १६ को बुँदा नं. ५</p> <p>५. डिबेञ्चर तथा अन्य ऋण उपकरणहरु जारी गर्ने सम्बन्धी व्यवस्था</p> <p>देहाय बमोजिमका शर्तहरु पुरा गरेको ईजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले बुँदा नं. १ को अधीनमा रही बढीमा आफ्नो प्राथमिक पुँजीको शत प्रतिशतसम्मको डिबेञ्चर/अन्य ऋण उपकरण जारी गर्ने स्वीकृतिका लागि यस बैंकमा निवेदन पेश गर्नु पर्नेछ । त्यस्तो निवेदन माथि आवश्यक छानविन गरी उपयुक्त ठानेमा यस बैंकले डिबेञ्चर तथा अन्य ऋण उपकरण जारी गर्ने स्वीकृति दिन सक्नेछ :-</p> <p>(१) वित्तीय कारोवार प्रारम्भ गरेको पाँच वर्ष पुरा भएको,</p> <p>(२) सर्वसाधारणमा बिक्री वितरण गर्नु पर्ने सेयर बिक्री वितरण गरी धितोपत्र विनिमय बजारमा सूचीकृत भइसकेको र</p> <p>(३) सञ्चित नोक्सानी बाँकी नरहेको ।</p>	<p>इ.प्रा.निर्देशन नं. १६ को बुँदा नं. ५ मा संशोधन</p> <p>५. डिबेञ्चर तथा अन्य ऋण उपकरणहरु जारी गर्ने सम्बन्धी व्यवस्था</p> <p>(१) सञ्चित नोक्सानी बाँकी नरहेका ईजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले बढीमा आफ्नो प्राथमिक पुँजीको शत प्रतिशतसम्मको डिबेञ्चर/अन्य ऋण उपकरण जारी गर्ने स्वीकृतिका लागि यस बैंकमा निवेदन पेश गर्नु पर्नेछ । त्यस्तो निवेदन माथि आवश्यक छानविन गरी उपयुक्त ठानेमा यस बैंकले डिबेञ्चर तथा अन्य ऋण उपकरण जारी गर्ने स्वीकृति दिन सकिनेछ ।</p> <p>(२) डिबेञ्चर/अन्य ऋण उपकरण जारी गर्ने बैंक तथा वित्तीय संस्थाले निष्काशन गरिएको आर्थिक वर्ष र भुक्तानी हुने आर्थिक वर्ष वाहेकका प्रत्येक वर्ष वार्षिक मुनाफाबाट समानुपातिक (Proportionate) आधारमा रकम भुक्तानी कोष (Capital Redemption Reserve)</p>

क्र.स.	एकीकृत निर्देशन २०७५ मा भएको विद्यमान ब्यवस्था	एकीकृत निर्देशन २०७५ मा गर्ने संशोधन/परिमार्जन/नयाँ थप ब्यवस्था
	तर, डिबेञ्चर तथा अन्य ऋण उपकरण जारी गर्न स्वीकृति लिने इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाहरुले Discount Factor अन्तर्गत राख्नु पर्ने Capital Redemption Reserve अनिवार्य रुपमा राख्नु पर्नेछ ।	अनिवार्य रुपमा राख्नु पर्नेछ । (३) वाणिज्य बैंकहरुले आफ्नो चुक्ता पुँजीको न्यूनतम २५ प्रतिशत बराबर अनिवार्य रुपमा ऋण पत्र जारी गर्नु पर्ने छ । यस्तो ऋणपत्र २०७७ असार मसान्तभित्र जारी नगरेमा देहायबमोजिमको कारवाही हुनेछ । (क) वाणिज्य बैंकको शाखा कार्यालय नभएका स्थानीय तह बाहेकका स्थानमा शाखा कार्यालय विस्तार गर्न रोक लगाउने र (ख) भूकम्प पिडितलाई प्रवाह गरिने बाहेकका अन्य पुनरकर्जा सुविधा प्रदान नगर्ने । तर, वाणिज्य बैंकहरु एक आपसमा गाभ्ने/गाभिने वा प्राप्ति प्रक्रियामा संलग्न भई २०७७ असार मसान्तभित्र एकीकृत कारोबार संचालन गरेमा २०७८ असारमसान्त भित्र उक्त ऋणपत्र जारी गरेको अवस्थामा उपरोक्त बमोजिमको कारवाही गरिने छैन ।
२३.	इ.प्रा.निर्देशन नं. १७ को बुँदा नं. ३ को खण्ड (थ) (थ) नेपाल सरकारबाट स्वीकृत भई कार्यान्वयनमा आएको “सहूलियतपूर्ण कर्जाका लागि ब्याज अनुदान सम्बन्धी एकीकृत कार्यविधि, २०७५” बमोजिमको रु. १० लाखसम्मको व्यवसायिक कृषि तथा पशुपन्छी कर्जा, रु. १५ लाखसम्मको महिला उद्यमशील कर्जा र उक्त कार्यविधिमा उल्लिखित अन्य सहूलियतपूर्ण कर्जाहरु ।	इ.प्रा.निर्देशन नं. १७ को बुँदा नं. ३ को खण्ड (थ) मा संशोधन (थ) नेपाल सरकारबाट स्वीकृत भई कार्यान्वयनमा आएको “सहूलियतपूर्ण कर्जाका लागि ब्याज अनुदान सम्बन्धी एकीकृत कार्यविधि, २०७५” बमोजिमको रु. १० लाखसम्मको व्यवसायिक कृषि तथा पशुपन्छी कर्जा, रु. १५ लाखसम्मको महिला उद्यमशील कर्जा र उक्त कार्यविधिमा उल्लिखित अन्य सहूलियतपूर्ण कर्जाहरु एवम् रु. १५ लाखसम्मको कृषि, उद्यम तथा व्यवसाय प्रवर्द्धन कर्जा ।
२४.	इ.प्रा.निर्देशन नं. २० को बुँदा नं. १ को उपबुँदा नं. १ नयाँ ब्यवस्था थप	इ.प्रा.निर्देशन नं. २० को बुँदा नं. १ को उपबुँदा नं. १ मा प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश थप गरिएको छ । तर, बैंक तथा वित्तीय संस्थाका शाखा नभएका स्थानीय तहका वडाहरुमा शाखा रहित बैकिङ्ग सेवा सञ्चालन गर्न यस बैंकको स्वीकृति लिनु पर्ने छैन ।
२५.	इ.प्रा.निर्देशन नं. २१/०७५ मा नया बुँदा नं. १३ र १४ थप	इ.प्रा.निर्देशन नं. २१/०७५ मा नया बुँदा नं. १३ र १४ थप गरी क्रम संख्या मिलाउन गरिएको छ ।

क्र.स.	एकीकृत निर्देशन २०७५ मा भएको विद्यमान व्यवस्था	एकीकृत निर्देशन २०७५ मा गर्ने संशोधन/परिमार्जन/नयाँ थप व्यवस्था
	हाल नभएको ।	<p>(१३) बैंक तथा वित्तीय संस्थाले ग्राहकलाई प्रदान गर्ने सेवा सम्बन्धी जानकारी Audio Notice Board वाट समेत उपलब्ध गराउनु पर्नेछ । यस्तो सेवा उपलब्ध गराएवापत ग्राहकसंग कुनै किसिमको शुल्क लिन पाइने छैन ।</p> <p>(१४) बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुले अनिवार्य रुपमा आफ्नो वेवसाइट राख्नु पर्ने छ । वेवसाइटमार्फत हाल सार्वजनिक भएका सामग्री २०७६ पौषमासान्तसम्ममा नेपाली भाषामा सार्वजनिक गर्नुका साथै अब उप्रान्त सार्वजनिक हुने सामग्रीहरु समेत नेपाली भाषामा सार्वजनिक गर्ने व्यवस्था गर्नु पर्ने छ ।</p>
२६.	<p>इ.प्रा.निर्देशन नं. २२/०७५ को बुँदा नं. १</p> <p>१. बीमा अभिकर्ताको रुपमा कार्य गर्न सक्ने सम्बन्धमा</p> <p>बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, २०७३ को दफा ४९ उपदफा (१) को खण्ड (य), उपदफा (२) को खण्ड (भ), उपदफा (३) को खण्ड (ठ) बमोजिम इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाहरुले “राष्ट्र बैंकले तोकेका अन्य कार्य गर्ने” व्यवस्था अन्तर्गत रही इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले चाहेमा प्रचलित कानून बमोजिम सम्बन्धित निकायको स्वीकृति लिई आफ्ना ग्राहकहरुको लागि मात्र बीमा अभिकर्ताको रुपमा कार्य गर्न सक्ने छन् ।</p>	<p>इ.प्रा.निर्देशन नं. २२/०७५ को बुँदा नं. १ मा संशोधन</p> <p>१. बीमा अभिकर्ताको रुपमा कार्य गर्न सक्ने सम्बन्धमा</p> <p>बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुले बीमा अभिकर्ताको कार्य गर्न पाउने छैनन् । तर, बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, २०७३ को दफा ४९ उपदफा (१) को खण्ड (य), उपदफा (२) को खण्ड (भ) र उपदफा (३) को खण्ड (ठ) बमोजिम इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाहरुले “राष्ट्र बैंकले तोकेका अन्य कार्य गर्ने” व्यवस्था अन्तर्गत रही कर्जा प्रवाहका क्रममा ऋणी स्वयम्ले छनौट गरेको बीमा कम्पनीबाट मात्र कर्जाको सुरक्षण स्वरुप राखिएको सम्पत्तिको बीमा गराउन, कर्जाको बीमा गराउन वा बिना धितो व्यक्तिगत जमानीमा मात्र प्रवाह भएका कर्जाको हकमा कर्जा अवधिसम्मको लागि ऋणीको आवधिक जीवन बीमा गराउन बाधा पुगेको मानिने छैन ।</p>
२७.	<p>इ.प्रा.निर्देशन नं. २२/०७५ को बुँदा नं. ९</p> <p>९. बैंकदर सम्बन्धमा:</p> <p>यस बैंकबाट इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाहरुलाई प्रचलित ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार उपलब्ध गराईने कर्जाको व्याजदर (बैंकदर) ६.५ प्रतिशत कायम गरिएको छ ।</p>	<p>इ.प्रा.निर्देशन नं. २२/०७५ को बुँदा नं. ९ मा संशोधन</p> <p>९. बैंकदर सम्बन्धमा:</p> <p>यस बैंकबाट इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाहरुलाई प्रचलित ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार उपलब्ध गराईने कर्जाको व्याजदर (बैंकदर) ६ प्रतिशत कायम गरिएको छ ।</p>

क्र.स.	एकीकृत निर्देशन २०७५ मा भएको विद्यमान ब्यवस्था	एकीकृत निर्देशन २०७५ मा गर्ने संशोधन/परिमार्जन/नयाँ थप ब्यवस्था
२८.	<p>इ.प्रा.निर्देशन नं. २२/०७५ को बुँदा नं. ३० को उपबुँदा नं. १ को खण्ड (क)</p> <p>(क) जलविद्युत परियोजना, कृषि क्षेत्र, पशुपंक्षी तथा मत्स्यपालन व्यवसाय, विदेशमा रोजगारी वा अध्ययन गरी फर्केका युवाहरुले संचालन गर्ने उद्योग-व्यवसाय, उत्पादनमूलक उद्योग, पर्यटन उद्योग र भौतिक पूर्वाधार निर्माण उद्योगमा प्रवाह भएको असल कर्जाको धितोमा वार्षिक ४.० प्रतिशत ब्याजदरमा पुनरकर्जा उपलब्ध गराइने छ।</p>	<p>इ.प्रा.निर्देशन नं. २२/०७५ को बुँदा नं. ३० को उपबुँदा नं. १ को खण्ड (क) मा संशोधन</p> <p>(क) जलविद्युत परियोजना, कृषि क्षेत्र, पशुपंक्षी तथा मत्स्यपालन व्यवसाय, विदेशमा रोजगारी वा अध्ययन गरी फर्केका युवाहरुले संचालन गर्ने उद्योग-व्यवसाय, उत्पादनमूलक उद्योग, पर्यटन उद्योग र भौतिक पूर्वाधार निर्माण उद्योगमा प्रवाह भएको असल कर्जाको धितोमा वार्षिक ३.० प्रतिशत ब्याजदरमा पुनरकर्जा उपलब्ध गराइने छ। यस्तो पुनरकर्जा प्रदान गर्दा औद्योगिक व्यवसाय ऐन, २०७३ मा उल्लेख भएका अति अविकसित र अविकसित क्षेत्रका उत्पादनमूलक उद्योगलाई प्राथमिकता दिइने छ।</p>
२९.	<p>इ.प्रा.निर्देशन नं. २२/०७५ को बुँदा नं. ३० को उपबुँदा नं. १ को खण्ड (ग)</p> <p>(ग) साधारण पुनरकर्जा सुविधा उपयोग गर्दाको अवधिमा बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुले सम्बन्धित ऋणीबाट ८.० प्रतिशतभन्दा बढी ब्याज लिन पाइने छैन।</p>	<p>इ.प्रा.निर्देशन नं. २२/०७५ को बुँदा नं. ३० को उपबुँदा नं. १ को खण्ड (ग) मा संशोधन</p> <p>(ग) साधारण पुनरकर्जा सुविधा उपयोग गर्दाको अवधिमा बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुले सम्बन्धित ऋणीबाट ७.० प्रतिशतभन्दा बढी ब्याज लिन पाइने छैन।</p>
३०.	<p>इ.प्रा.निर्देशन नं. २२/०७५ को बुँदा नं. ३० को उपबुँदा नं. ४</p> <p>(४) साना तथा मझौला उद्यममा पुनरकर्जा</p> <p>(क) परियोजना कर्जाको रुपमा साना तथा मझौला उद्यमहरुमा बैंक तथा वित्तीय संस्थाबाट प्रवाहित रू १० लाखसम्मको असल कर्जाको धितो सुरक्षणमा वार्षिक ५.० प्रतिशत ब्याजदरमा पुनरकर्जा सुविधा उपलब्ध गराइने छ।</p> <p>(ख) यस्तो पुनरकर्जा सुविधा उपयोग गर्दाको अवधिमा बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुले सम्बन्धित ऋणीबाट १०.० प्रतिशतभन्दा बढी ब्याज लिन पाउने छैनन्।</p>	<p>इ.प्रा.निर्देशन नं. २२/०७५ को बुँदा नं. ३० को उपबुँदा नं. ४ मा संशोधन</p> <p>(४) साना तथा मझौला उद्यममा पुनरकर्जा</p> <p>(क) परियोजना कर्जाको रुपमा साना तथा मझौला उद्यमहरुमा बैंक तथा वित्तीय संस्थाबाट प्रवाहित रू १० लाखसम्मको असल कर्जाको धितो सुरक्षणमा वार्षिक ३.० प्रतिशत ब्याजदरमा पुनरकर्जा सुविधा उपलब्ध गराइने छ।</p> <p>(ख) यस्तो पुनरकर्जा सुविधा उपयोग गर्दाको अवधिमा बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुले सम्बन्धित ऋणीबाट ७.० प्रतिशतभन्दा बढी ब्याज लिन पाउने छैनन्।</p>

